

27 אוקטובר 2021

לכבוד:

מר אבי גרובר, ראש עיריית רמת השרון

באמצעות ערן שורץ

במיל.

הצעה לסדר: מדיניות העיריה לעניין שטחים פתוחים

בשים לב לשורה ארוכה של בעיות, מפגעים, תקלות ומחדלים שונים הנוגעים לשטחים הפתוחים הננו מתכבדים להביא הצעת החלטה שתחזק את מעמד הטבע והסביבה בעיר, תגביר את שיתוף הפעולה והחשיפה לציבור ותסייע בתכנון ושימור נכון.

לצערנו, רבים בציבור מתקשים לדעת מה נעשה בשטחים הפתוחים הרחוקים מהעין, פעמים רבות התוצאות מתגלות ומתבררות בדיעבד - ומכאן ההצעה.

להלן דברי הסבר להצעה :

1. רמת השרון מאופיינת בשדות ובשטחים הפתוחים המקיפים אותה עד היום. שדות ושטחים אלה הינם מהמאפיינים הבולטים של העיר ומהווים סמל וסימן היכר של רמת השרון - עיר התותים - ומשמרים את איפיונה בתודעה עדיין כ"מושבה" ירוקה.
2. שטחים פתוחים אלו מהווים כמחצית משטח השיפוט של העיר הרבה יותר מכל עיר אחרת במרכז הארץ, ומטעם זה גם גופים רבים לוטשים עיניים לשטחים ומקדמים יזמויות, לצורך ושלא לצורך, בתיאום וללא תיאום.
3. בשטחים אלו יש ריכוז נדיר של בעלי חיים וצמחים, חלקם בסכנת הכחדה, המהווים ערכי טבע בעלי חשיבות ברמה לאומית. חשיבות, לא פחותה, היא לשמור על קישוריות בין השטחים, ולבסוף, ודאי בקורונה, למדנו עד כמה חשוב לשמור על שטחים פתוחים ירוקים גם במרכז הארץ ודווקא קרוב לבינוי עירוני מסיבי ואינטנסיבי.
4. לשטחים פתוחים אלה תפקיד חשוב ביותר באגירת וניקוז הנגר בחורף. בשים לב להתחממות הגלובלית חשיבותם של שטחים אלה גוברת כפליים בהיותם שטח מחלחל.
5. השטחים הפתוחים, מסביב לרמת השרון, משמרים חקלאות במרכז הארץ ומהווים מקור פרנסה לעשרות משפחות חקלאי רמת השרון מזה כמאה שנים. גם מטעמים אלה יש לשמירתם ערך רב, היסטורי וסביבתי.
6. במצב כיום, השטחים הפתוחים נפגעים פעם אחר פעם בשלל עבודות ותכניות של רשויות שונות, שחלקן כלל לא מגיעות לשולחן ועדות התכנון וחלקן מוצגות באופן חלקי או נתקלות בקשיי אכיפה ופיקוח.
7. תכנון השטחים הפתוחים ברמת השרון מרוכז במנהל הנדסה ומבוצע באופן דומה לתכנון אזורים מבונים, למרות שקיימים הבדלים מהותיים ומשמעותיים בהתמחות הנדרשת, פרק הזמן הנדרש מתכנון לביצוע, סמכויות תכנון ועוד.
8. תכנון ופיתוח של השטחים הפתוחים ניתן לביצוע בלוח זמנים קצר משמעותית מפיתוח ותכנון של אזורים מבונים, ובכך יתאפשר לתושבים הנאה מהליכה ורכיבה בטבע קרוב לבית שנים רבות לפני בניית שכונות מגורים.
9. עובדתית, ברוב השטחים הפתוחים ברמת השרון מגלילות במערב ועד הירקון במזרח, לא בוצע כל פיתוח מזה עשרות שנים. השטחים מוזנחים, מלוכלכים, לא נגישים לציבור וחשופים לקביעת עובדות בשטח ע"י גורמים שונים ולעבריינות סביבתית.

שוב ושוב אנו נתקלים בעוד אזור שנפגע או אינו מטופל, בכריתות עצים ותיקים, בפגיעה בשטחים פתוחים ועוד מפגעים שלא היו מחוייבי המציאות או יכלו להיעשות בחשיבה מטרימה ובדרך משקמת.

10. לאחרונה התרבו הקולות בקרב תושבי רמת השרון לגבש מדיניות מסודרת בנושא השטחים הפתוחים ואף הוצגה לחברי המועצה קריאה לפעולה דחופה החתומה ע"י מאות תושבים.

11. החוק והנהלים בנושא שטחים פתוחים אינם מפותחים כמו חוקי התכנון ובניה ולכן מספר רשויות מקומיות אימצו מודלים שונים לתכנון, ביצוע ופיקוח על השטחים הפתוחים כגון ועדת רשות לשטחים פתוחים, ועדה בשיתוף רשויות סמוכות, ועדה בשיתוף גורמים חיצוניים ועוד.

אשר על כן, להלן הצעת החלטה :

1. למנות עד 1.1.22 אקולוג עירוני ביחידת איכות הסביבה, המומחה בתכנון ושיקום הטבע בסביבה אורבנית, ולשלב בשלבי התכנון והביצוע של השטחים הפתוחים באופן שתוצג התייחסותו לכל תכנית.

2. להקים ועדת היגוי לשטחים הפתוחים בראשות נטע זיו, יו"ר ו' איכ"ס, אשר תרכז בידי מחלקת איכ"ס והרכבה יהיה כמפורט כאן : מנכ"ל העיריה או מי מטעמו ; ראשת היחידה לאיכות סביבה או מי מטעמה ; מהנדסת העיר או מי מטעמה ; נציגת פעילי סביבה לפי בחירת היו"ר ; אקולוג מרשימת היועצים לפי בחירת היו"ר ; יו"ר הועדה החקלאית רמה"ש או מי מטעמו.

ועדת ההיגוי תבחן ותמליץ למועצת העיר, בתוך 45 יום ממינויה, על מודל ניהול השטחים הפתוחים המיטבי לרמת השרון, מתוך מספר חלופות, כגון :

- **צוות שטחים פתוחים** - צוות עירוני קבוע המשמש כיועץ מקצועי למהנדס העיר בכל תכנית או פרויקט בשטחים הפתוחים.
- **ועדת שטחים פתוחים** - ועדת רשות עירונית בעלת סמכויות תכנון, ביצוע ופיקוח בשטחים הפתוחים
- **מנהלת שטחים פתוחים** בשיתוף גורמים חיצוניים - גוף עירוני בעל סמכויות תכנון, ביצוע ופיקוח, המשלב גורמים חיצוניים כגון רט"ג, נציגי רשויות מוניציפליות שכנות, פעילי וארגוני סביבה, נציגי משרדי ממשלה וכו'.

למען הסר ספק, ועדת ההיגוי תוכל להציע מודל ניהול יעיל אחר, ככל שזה יעלה בעבודתה, ובלבד שיהיו בידיה הסמכויות הדרושות.

בברכה,

עידן למדן, עו"ד

גיא קלנר

חברי מועצה